

Marisa Paredes

cvet moje skrivnosti

La flor de mi secreto

Španija 1995 98 minut

režija Pedro Almodovar **producent** Augustin Almodovar **scenarij** Pedro Almodovar

fotografija Alfonso Beato **montaža** José Salcedo **igrajo** Marisa Paredes, Imanol Arias, Carmen Elias, Rossy De Palma, Manuela Vargas, Chus Lampreave, Juan Echanovel, Joaquin Cortes

Je realnost res tako neznosna, da bi jo bilo treba kratko malo prepovedati, kot meni urednica pogrošne knjižne zbirke, v kateri glavna junakinja **Cveta moje skrivnosti** objavlja svoje ljubezenske romane? Ponujajo po drugi strani fikcija, iluzija, fantastika, lažna romantika ali fantazijska prevara res pravo odrešitev? Pedro Almodovar, ki se je v svojih delih vedno rad poigral v razmerjem med fikcijo in realnostjo, seveda dobro ve, da zadeva še zdaleč ni tako preprosta in da so vprašanja te vrste gola provokacija, saj pravzaprav niti nimajo naslovnika. Za filmskega gledalca namreč ni dileme in potemtakem tudi ne rešitve, kajti njegova situacija je že po definiciji shizoidna. Njegove zaznave so sicer realne, vendar niso v nobenem primeru tako "neznosne", da bi si jih pustil kar "prepovedati"; tisto, kar mu posredujejo, pa je zmeraj iluzija, v kateri ni nič odrešujočega. Nasprotno je za filmski lik ta iluzija vedno realnost, ki ji nikakor, na noben način ne more ubežati, saj je njen konstitutivni element, kar pomeni, da kakšna odrešilna iluzija zanj preprosto ne obstaja. V tem, da je Almodovar to pot – v nasprotju s svojimi prejšnjimi filmi – potegnil ostro mejo med "resničnim" in "lažnim" ter razdelil svet na nespravljivi polovici, ki ju ni več mogoče spojiti v celoto, je torej treba videti predvsem ironično potezo, ki v okviru same filmske pripovedi uprizarja shizoidno pozicijo gledalca.

To nemara še najlepše dokazuje osrednja junakinja Leo (Marisa Paredes), ki si je s pisanjem sladkobnih ljubezenskih romanov pod imenom Amanda Gris ustvarila ugled in premoženje – prvo kajpak kot fiktivna oseba, drugo kot dejanska lastnica bančnega računa. Gre pravzaprav za ponovitev značilnega razmerja med igralko/igralcem in likom, ki ga upodablja, pri čemer je perspektiva gledalca že vračunana. A ta dvojnost ni rezervirana samo za Leo/Amando, ampak obvladuje tudi svet, v katerem se giblje. Tako je, denimo, njen "srečni zakon" z

46 oficirjem Pacom (Imanol Arias) čista iluzija, saj je mož kot

predstavnik NATA nenehoma na poti, njuno edino srečanje v okviru filmske zgodbe pa je prava polomija. Njena najboljša prijateljica je prevarantka, saj ima že dve leti skrivno razmerje s Pacom, njena mati pa komedijantka, ki s svojimi namišljenimi težavami, boleznimi in dozdevno zapostavljenostjo terorizira Leo in še bolj njeno sestro. Za nameček se izkaže, da je njena gospodinja v resnici izvrstna plesalka flamenca, ki na sinovo prigovarjanje pusti službo pri Leo in kljub zrelem letom sprejme vabljen angažma. Skratka, nihče ni zgolj to, kar se kaže, nikomur ni mogoče zaupati, od nikogar pričakovati, da bo zvest svoji podobi.

Pri vsem skupaj seveda ne gre zgolj za tako imenovano krizo identitete v običajnem pomenu besede, marveč prej za temeljno značilnost almodovarjevskega sveta, kjer fikcija usodno določa realnost, kjer torej še le permanentna kriza vzpostavlja normalno stanje. In glavni problem junakinje filma **Cvet moje skrivnosti** je ravno v tem, da omenjeno značilnost dojema kot nekaj začasnega, minljivega, odpravljivega, ne pa kot nekaj, čemur preprosto ne more uiti. To se ji tudi vedno znova maščuje. Ko se skuša, denimo, trdno zasidrati v realnosti s tem, da bi se odrekla fiktivni Amandi Gris in njenim ljubezenskim fantazijam, ji poskus grobo prepreči pogodba, ki od nje terja vsaj še kakšen ducat romanov Amande Gris. Ko se že zdi, da je v kulturnem uredniku dnevnika El Pais (igra ga Juan Echanovel) našla moškega po svoji meri, se izkaže, da je ta v resnici strasten ljubitelj Amandinih romanov. A ne le to: da bi Leo zavaroval pred pogodbenimi sankcijami, možakar na hitro spiše in na svojo roko pošlje založbi še dva romana Amande Gris, srečna urednica pa ju označi za najboljša iz "njene" dosedanega opusa. In nenazadnje – povsem dotolčeni Leo spodleti tudi poskus samomora, zakaj iz almodovarjevskega sveta se ni mogoče kar "izključiti".

Ta svet je resda razcepljen na nespravljivi polovici, ki se ju ne da več spojiti v celoto, a to še ne pomeni, da je mogoče katero od njiju preprosto likvidirati ("prepovedati", kot pravi omenjena urednica). Njuna soodvisnost je sicer dinamična, vendar trajna in dokončna. Gre pač za posebno "razmerje", v katerem je – podobno kot v Almodovarjevih filmih nasploh – nekaj izrazito erotičnega, a tudi neustavljivo komičnega. S tega vidika je **Cvet moje skrivnosti** več kot zgolj filmska zgodba, je nekakšna avtorska samorefleksija, pripoved o temeljni zasnovi fikcijskega univerzuma, ki zgodbe šele omogoča.

Bojan Kavčič